

Pohjois-Savon maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2026–2029

Maakuntasuunnitelman pitkän aikavälin linjaukset ja maakuntaohjelman 2026–2029 kärjet tukevat monin osin Joroisten kunnan strategiaa 2022–2030. Haluamme kuitenkin nostaa esiin seuraavia näkökulmia:

1. Viihtyisä, turvallinen ja esteetön elinympäristö

- Maakunnan tavoitteet saavutettavuuden ja kestäväan aluerakenteen kehittämiseksi ovat linjassa kuntastrategiamme kanssa.
- Joroisten kunta korostaa **VT5:n ja rautatieyhteyksien kehittämistä**, liikenneturvallisuutta ja kevyen liikenteen ratkaisuja. Raideyhteyksien osalta tulee huomioida, että Savonlinna – Pieksämäki ratayhteys sekä Joensuu – Pieksämäki ratayhteyden sähköistäminen mahdollistaisi merkittävää kehitystä poikittaisliikenteen osalta. Mahdollinen Laitaatsalmen sillan investointi olisi mahdollista toteuttaa siten, että investointi täyttäisi osaltaan Suomen velvoitteita täyttää Naton 5% vaatimus bkt:sta.
- Digitaalinen saavutettavuus ja valokuituverkkojen laajentaminen tukevat monipaikkaisuutta ja asukkaiden palvelujen tasa-arvoa.

2. Yritysmuönteisyys ja elinvoima

- Joroisten strategian mukaisesti haluamme edistää yritysten toimintaedellytyksiä ja investointeja.
- Maakuntaohjelman painotukset vihreän siirtymän ratkaisuiissa, bio- ja kiertotaloudessa sekä teknologia-aloilla tukevat kuntamme tavoitteita.
- Kunta pitää tärkeänä, että valtatie 5:n varren yritysalueet ja Joroisten lentokenttäalueen mahdollisuudet huomioidaan maakunnallisessa kehittämisessä.

3. Vakaa talous ja vastuullinen investointipolitiikka

- Joroinen painottaa, että maakunnan kehittämisinvestoinnit tulee kohdentaa siten, että myös maaseutukuntien erityispiirteet ja mahdollisuudet huomioidaan.
- Kunta näkee mahdollisuuksia erityisesti **uusiutuvan energian, datatalouden ja matkailun** investoinneissa, joilla on pitkän aikavälin myönteinen talousvaikutus.

4. Koulutus, osaaminen ja työvoima

- Osaavan työvoiman saatavuus on koko maakunnan keskeinen haaste. Joroisten kunta tukee maakuntaohjelman linjausta säilyttää korkeakoulutuksen saavutettavuus myös seutukaupungeissa. Elinkeinoelämän tarpeet sekä muut yhteiskunnalliset ilmiöt tai tarpeet tulee pystyä huomioimaan koko maakunnan tasolla koulutustarjonnassa.

- Joroisten kunta pitää tärkeänä, että **lukion ja toisen asteen koulutuksen saavutettavuus turvataan** myös pienemmissä kunnissa.
- Työperäisen maahanmuuton tukitoimien tulee olla saavutettavissa myös maaseutualueilla. Kotoutumisen käytännön ratkaisuihin tarvitaan yhteistyötä kuntien kanssa.

5. Peruspalvelut ja hyvinvointi

- Joroisten kunta tukee maakuntaohjelman linjausta hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistamisesta.
- Hyvinvointialueyhteistyössä tulee varmistaa paikallisten palveluiden säilyminen saavutettavina.
- Erityisesti **lasten ja nuorten osallisuutta sekä ikäihmisten toimintakyvyn tukea** on syytä vahvistaa.

6. Ilmasto, ympäristö ja vesistöt

- Kuntastrategiamme mukaisesti edistämme vihreän energian tuotantoa, vesistöjen kunnostusta ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.
- Joroinen tukee maakuntaohjelman hiilineutraaliustavoitteita ja toivoo, että ohjelman toimeenpanossa huomioidaan maaseudun **bioenergia-, aurinko- ja tuulivoimainvestointien potentiaali**.
- Vesistöjen hyvinvointi ja virkistyskäyttö ovat sekä ympäristö- että matkailun kehittämisen kannalta keskeisiä.

7. Ympäristöselostus

Joroisten kunta pitää maakuntaohjelman ympäristöselostuksen arvioita pääosin oikeansuuntaisina ja kiittää selkeää vaikutusten tarkastelua. Selostus tunnistaa sekä myönteisiä että mahdollisia haitallisia vaikutuksia, joihin tulee kiinnittää huomiota ohjelman toimeenpanossa. Kunnan näkökulmasta keskeisiä huomioita ovat:

- **Ilmastovaikutukset ja energiaratkaisut:** Uusiutuvan energian hankkeilla on merkittävä potentiaali hiilineutraaliustavoitteiden edistämisessä. Samalla on kuitenkin huolehdittava siitä, että vaikutukset maisemaan, luontoon ja paikallisyhteisöihin arvioidaan huolellisesti.
- **Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut:** Selostuksessa tunnistetut riskit monimuotoisuuden heikkenemisestä edellyttävät, että maakuntaohjelman toimenpiteissä vahvistetaan luonnonsuojelua ja kestäviä käytäntöjä maa- ja metsätaloudessa.
- **Vesistöt ja vedenlaatu:** Vesistöjen hyvän tilan turvaaminen on Joroisten kannalta keskeistä sekä asukkaiden hyvinvoinnin että matkailun elinvoiman näkökulmasta. Rakentamisen ja maankäytön vaikutukset vesistöihin tulee huomioida erityisen tarkasti.
- **Asukkaiden hyvinvointi ja kulttuuriympäristö:** Ohjelman myönteiset vaikutukset hyvinvointiin ja elinympäristön laatuun ovat merkittäviä.

Joroisten kunta katsoo, että ympäristöselostus täydentää hyvin maakuntaohjelman kokonaisuutta. Toivomme, että sen johtopäätökset huomioidaan ohjelman käytännön toteutuksessa, jotta vihreä siirtymä ja aluekehitys etenevät ympäristön kestävyyttä vahvistaen.

Yhteenveto

Joroisten kunta pitää maakuntasuunnitelmaa ja -ohjelmaa kokonaisuudessaan hyvin laadittuina ja oman strategiamme kanssa yhteensopivina. Erityisen tärkeinä pidämme:

- saavutettavuuden ja infrastruktuurin kehittämistä,
- yritystoiminnan ja vihreän siirtymän investointien tukemista,
- osaavan työvoiman ja koulutuksen turvaamista,
- sekä ympäristön ja vesistöjen hyvinvoinnin vahvistamista.

Toivomme, että ohjelman toimeenpanossa otetaan huomioon **pienien ja keskisuurten kuntien erityistarpeet ja vahvuudet**, jotta koko Pohjois-Savo kehittyy tasapainoisesti.